

Szkolny Program Profilaktyki

Międzynarodowej Szkoły Podstawowej
Edukacji Innowacyjnej
w Łodzi

Rok Szkolny 2015/2016

Zatwierdzony na Radzie Pedagogicznej uchwałą nr 2/2015/2016 w dniu 03 września 2015 r.

Międzynarodowa Szkoła Podstawowa Edukacji Innowacyjnej w Łodzi

Podstawy prawne budowania Szkolnego Programu Profilaktyki

Szkolny Program Profilaktyki w Międzynarodowej Szkole Podstawowej Edukacji Innowacyjnej w Łodzi powstał zgodnie z zasadami i zadaniami zawartymi w:

- Statucie Szkoły,
- Szkolnym Programie Wychowawczym,

oraz zasadami zawartymi w:

- Rozporządzeniu MEN z dnia 30 listopada 2006 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół,
- Rozporządzeniu MEN z dnia 31 stycznia 2003 w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem,
- Rozporządzeniu MEN z dnia 7 stycznia 2003r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach,
- Podstawie programowej,
- Konstytucji RP,
- Ustawie z dnia 7 września 1991r. o systemie oświaty, z późniejszymi zmianami z 21 stycznia, 18 lutego 2000r. i 23 sierpnia 2001r.,
- Ustawie z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomani,
- Ustawie z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi ,nowelizacja z dnia 12 września 1996r.
- Ustawie z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego,
- Ustawie z dnia 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych,
- Ustawie z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich,
- Konwencji Praw Dziecka przyjętej przez Polskę w styczniu 1991 roku.

Szkolny program profilaktyki uwzględnia treści kształcenia dostosowane do potrzeb rozwojowych uczniów oraz potrzeb środowiska szkolnego i lokalnego. Jest on zintegrowany ze Statutem Szkoły i Programem Wychowawczym. Adresatami Szkolnego Programu Profilaktyki są uczniowie w wieku 6- 13 lat, ich rodzice oraz wszyscy nauczyciele. Opisuje on w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze edukacyjnym wychowawczym, profilaktycznym i opiekuńczym.

Rozumienie pojęcia profilaktyka dla potrzeb wprowadzenia oraz realizacji Programu

Profilaktyką określa się ogół działań zapobiegających powstawaniu u dzieci niepożądanych przyzwyczajzeń i postaw, błędów w uczeniu się. Najogólniej ujmując **profilaktyka** jest procesem, który wspiera człowieka w prawidłowym rozwoju i zdrowym życiu. Jest także jednym ze sposobów reagowania na rozmaite zjawiska społeczne, które oceniane są jako szkodliwe i niepożądane. Ocena skłania do traktowania takich zjawisk w kategoriach zagrożeń i podejmowania wysiłków w celu ich eliminacji lub choćby ograniczania. Profilaktyka jest więc działaniem, które ma na celu zapobieganie pojawieniu się i rozwojowi danego zjawiska w konkretnej społeczności. Drugim, równie istotnym elementem profilaktyki jest promowanie alternatywnych zjawisk w stosunku do tych, które usiłuje się wyeliminować oraz wzmacnianie czynników chroniących przed rozwojem zagrożeń.

Przez **program profilaktyczny** rozumie się tu działania psychoedukacyjne podejmowane według określonego scenariusza, których celem jest zapobieganie zachowaniom ryzykownym uczniów i szkodom wynikającym z problemów w ich otoczeniu oraz umacnianie tych zasobów i predyspozycji, które będą działać chroniąco na jednostkę.

Życie społeczne pokazuje nam, że nieustannie wzrasta liczba młodych ludzi podejmujących rozmaite **zachowania ryzykowne** oraz, że ich wiek znacznie się obniża. Tym terminem określa się różne działania niosące ryzyko negatywnych konsekwencji zarówno dla zdrowia fizycznego, psychicznego jednostki, jak i dla jej otoczenia społecznego. Do najpoważniejszych zachowań ryzykownych zalicza się: palenie tytoniu, używanie alkoholu oraz innych środków psychoaktywnych.

Struktura programu

Szkolny Program Profilaktyki jest skonstruowany tak, aby umożliwić jego realizację na wszystkich poziomach edukacji w szkole. Działanie w nim przewidziane skierowane są do konkretnych adresatów.

Założenia Szkolnego Programu Profilaktyki

- Rozwój aktywności uczniów poprzez udział w planowaniu, organizowaniu i przygotowaniu wydarzeń z życia szkoły tj. imprez klasowych, szkolnych, wycieczek, wyjść, itp.
- Podjęcie działań na rzecz środowiska szkolnego poprzez udział w pracach zainicjowanych przez samorząd uczniowski, współorganizowanie imprez ogólnoszkolnych i charytatywnych.
- Uwrażliwienie na dostrzeganie potrzeb innych dzieci i dorosłych.
- Współdziałanie z rodzicami przy realizacji zadań wychowawczych.
- Stworzenie warunków do rozwoju indywidualnych zainteresowań i uzdolnień uczniów.
- Dalsze diagnozowanie potrzeb uczniów i wspieranie ich indywidualnych dążeń i aspiracji.
- Dalsze monitorowanie zachowania i przeciwdziałanie przejawom niepożądanych zachowań.

Międzynarodowa Szkoła Podstawowa Edukacji Innowacyjnej w Łodzi

- Wspieranie rozwoju społecznego dzieci 6- letnich w klasach pierwszych
- Przygotowanie uczniów do przejścia na następny etap rozwoju (II etap edukacji, gimnazjum).

Cel główny:

- Bezpieczeństwo uczniów jako uniwersalna wartość umożliwiająca rozwój we wszystkich sferach życia

Cele szczegółowe programu:

- Zwiększenie bezpieczeństwa uczniów na terenie szkoły i poza nią
- Tworzenie warunków do kształtowania zachowań sprzyjających zdrowiu i bezpieczeństwu dzieci na drodze i w szkole.
- Zapoznanie uczniów z regulaminem szkoły oraz szczegółowymi kryteriami ocen zachowania.
- Bezpieczeństwo uczniów podczas przerw i imprez szkolnych.
- Uwrażliwienie uczniów na zagrożenia podczas drogi do i ze szkoły.
- Systematyczne uwrażliwianie uczniów na sytuacje stwarzające zagrożenie.
- Uczenie zasad postępowania w sytuacjach zagrożenia: powódź, pożar, zachowanie na szkolnym korytarzu, szatni, klasie szkolnej, sali gimnastycznej, boisku szkolnym.
- Uwzględnienie profilaktyki uzależnień: problem narkotyków, dopalaczy, palenie papierosów, picie alkoholu, zachowania agresywne.

Metody realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki:

- podające (pogadanka, opowiadanie)
- problemowe (konwersacje, metody aktywizujące typu inscenizacja, drama, gry dydaktyczne, dyskusje, burza mózgów)
- praktyczne (ćwiczenia i działania oparte na konkretności, pokaz, symulacja, spotkania, wycieczki, warsztaty)
- eksponujące (film, ekspozycja)
- programowane (komputer, projektor)

Formy realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki:

- indywidualne
- zespołowe
- grupowe (jednolite/ zróżnicowane)

W realizacji programu łączące wychowanie, nauczanie i rozwijanie umiejętności psychospołecznych oraz wspieranie wszechstronnego rozwoju uczniów wykorzystuje się:

- przedmioty nauczania,
- godziny do dyspozycji wychowawcy klasy,
- ścieżki edukacyjne – „edukacja prozdrowotna”, „edukacja czytelnicza i medialna”, „edukacja ekologiczna” realizowane przez nauczycieli poszczególnych przedmiotów,
- zajęcia sportowe,
- zajęcia pozalekcyjne,
- uroczystości klasowe, szkolne,
- imprezy ogólnopolskie i regionalne,

Struktura oddziaływań profilaktycznych:

1. Zadania profilaktyczne nauczycieli szkoły podstawowej.

- zwracanie podczas dyżurów szczególnej uwagi na miejsca tzw. podwyższonego ryzyka: toalety, schody, szatnie itp.,
- informowanie na bieżąco wychowawców o niewłaściwym zachowaniu ich wychowanków zarówno przez nauczycieli dyżurujących jak pozostałych nauczycieli i pracowników szkoły
- obserwacja zachowania uczniów w miejscach publicznych i zwracanie uwagi na przejawy agresji, palenia papierosów, spożywania alkoholu czy niszczenia mienia.
- wdrażanie do świadomego unikania zagrożeń oraz kształtowanie umiejętności odmawiania i negocjacji,
- dawanie przykładów odpowiedzialności, sumienności, umiejętności rozwiązywania konfliktów, radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

2. Zadania profilaktyczne wychowawców klasowych

- pomoc uczniom w rozwiązywaniu trudności życiowych i rodzinnych, uruchomienie akcji informacyjnej mającej na celu uświadomienie uczniom możliwości zwrócenia się z problemem do konkretnej osoby w szkole: wychowawcy, pedagoga, psychologa, dyrektora szkoły,
- podnoszenie poziomu kultury osobistej uczniów- godziny wychowawcze dotyczące zachowania się w stosunku do rówieśników, osób dorosłych, w miejscach publicznych (kino, teatr, itp.),
- współpraca z rodziną- inicjowanie spotkań mających na celu omawianie problemów wysuwanych przez rodziców, np. wywiadówki profilaktyczne,
- realizacja programów profilaktycznych dotyczących palenia tytoniu, picia alkoholu, zażywania narkotyków, rozwijania umiejętności interpersonalnych,
- wprowadzanie zajęć redukujących napięcie, relaksacyjnych, zajęć śródlekcyjnych,
- organizacja koleżeńskiej pomocy w nauce,
- kształtowanie postaw poszanowania mienia wspólnego, dbałości o estetykę klasy, szkoły i otoczenia.,
- systematyczne informowanie rodziców o postępach w nauce i zachowaniu ich dzieci,
- pomoc w poznawaniu samego siebie i kształtowaniu pożądanego systemu wartości

3. Zadania profilaktyczne pedagoga szkolnego

- pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych
- wprowadzanie zewnętrznych programów profilaktycznych
- organizowanie pogadanek, prelekcji dla uczniów z udziałem policji, psychologa, lekarza, pedagogizacja rodziców.

4. Zadania profilaktyczne rodziców

Mając na uwadze, że wychowanie dzieci to główne zadanie rodziców, a nauczyciele wspierają ich w dziedzinie wychowania, ustalono następujące zadania profilaktyczne dla rodziców

- każdy rodzic czuwa nad tym, aby jego dziecko wykazywało właściwą kulturę osobistą

- rodzice utrzymują regularny kontakt z wychowawcą klasy, a w razie potrzeby z pedagogiem szkolnym, bądź Dyrektorem Szkoły w celu zapobiegania niewłaściwym zachowaniom.
- rodzice biorą udział w przedsięwzięciach wychowawczych.
- rodzice uczniów sprawiających szczególne trudności wychowawcze winni kontaktować się ze szkołą w każdym przypadku stwierdzenia naruszenia obowiązujących norm i zasad oraz wspólnie znajdować sposoby rozwiązywania problemów.

Instytucje i organizacje wspierające Szkołę w realizacji Szkolnego Programu Profilaktyki

- Poradnia Psychologiczno- pedagogiczna
- Policja, straż pożarna
- Centrum Wspierania dzieci i młodzieży

Zadania

1. Ograniczenie zachowań agresywnych i przemocy w szkole

- Diagnoza poziomu bezpieczeństwa w szkole.
- Uświadamianie uczniom, czym jest agresja i przemoc oraz jak sobie z nimi radzić.
- Wdrażanie działań na rzecz ograniczania agresji i przemocy, kształtowanie umiejętności asertywnych.
- Kształtowanie umiejętności zastępowania agresji, wnioskowania moralnego oraz kontroli emocji.
- Kształtowanie postaw troski o bezpieczeństwo własne i innych.
- Wzbudzanie empatii, tolerancji, zachowań prospołecznych i antydyskryminacyjnych.
- Pedagogizacja rodziców.

2. Rozwijanie umiejętności współżycia społecznego

- Przedstawienie zasad i reguł współżycia w klasie i szkole.
- Edukacja prawna uczniów.
- Uwrażliwianie uczniów na potrzeby innych.
- Uwrażliwienie uczniów na akceptację odmienności.
- Integrowanie społeczności klasowej i szkolnej.

3. Rozszerzenie działań na rzecz propagowania zdrowego trybu życia

- Propagowanie zdrowego trybu życia.
- Popularyzacja aktywnych sposobów spędzania wolnego czasu.
- Uświadomienie konieczności zachowania higieny i ergonomii pracy.
- Kształtowanie nawyków dbania o zdrowie i higienę osobistą.
- Poszerzanie zainteresowań i wiedzy ucznia

4. Profilaktyka uzależnień

- Asertywność.
- Profilaktyka palenia papierosów.
- Profilaktyka picia alkoholu.

Międzynarodowa Szkoła Podstawowa Edukacji Innowacyjnej w Łodzi

- Profilaktyka narkomanii, lekomanii, uzależnienia od komputera.
- Rozpoznawanie sytuacji domowej wychowanków.
- Wdrażanie wybranych programów profilaktycznych

5. Podejmowanie działań mających na celu wzmocnienie motywacji do własnego rozwoju

- Uświadomienie uczniowi jego mocnych stron i możliwości.
- Rozwijanie indywidualnych zainteresowań uczniów.
- Wskazywanie pożądanych wzorców zachowań.
- Zapobieganie nadmiernej absencji uczniów
- Pomoc uczniom w przezwyciężaniu własnych trudności i ograniczeń.
- Pomoc uczniom w organizowaniu i planowaniu swojej pracy.
- Rozwijanie umiejętności rozpoznawania i ujawniania swoich uczuć i emocji.

6. Wdrażanie metod radzenia sobie w trudnych sytuacjach

- Poszerzenie wiedzy dotyczącej sytuacji trudnych.
- Wdrażanie metod asertywnych.
- Pomoc uczniom w radzeniu sobie ze stresem
- Pomoc uczniom w radzeniu sobie z własnymi ograniczeniami.
- Umiejętne szukanie pomocy.

W ramach realizacji treści Szkolnego Programu Profilaktyki na dany rok szkolny uwzględnia się następujące etapy działalności:

NAZWA BLOKU TEMATYCZNEGO	Zadania	Sposób realizacji	Termin	Osoby odpowiedzialne
<p align="center">1.</p> <p align="center">SZKOŁA BEZ UZALEŻNIEŃ</p>	<p><u>Pedagogizacja rodziców</u>; zagadnienia dotyczące uzależnień od: papierosów, alkoholu, narkotyków, dopalaczy, TV, telefonu, internetu, leków</p>	<p>Tablica informacyjna dla rodziców, przeprowadzenie pogadań podczas zebrań i rozmów indywidualnych z rodzicami, przeprowadzenie spotkania psychoedukacyjnego dla rodziców „dopalacze nowe zagrożenie”, spotkania z gośćmi</p>	<p>Na bieżąco, w zależności od potrzeb</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, pielęgniarka, zaproszeni goście (policjant, strażnik miejski)</p>
	<p><u>Pedagogizacja uczniów</u>; Zapobieganie kontaktom z papierosami, alkoholem, narkotykami, dopalaczami, TV, telefonem, internetem, lekami</p>	<p>Zajęcia dotyczące przeciwdziałaniu uzależnieniom realizowane w klasach I-VI w ramach godzin wychowawczych warsztaty z zakresu profilaktyki uzależnień dla klas IV- VI,</p> <p>Zajęcia dotyczące przeciwdziałania przemocy w Internecie, świadomego korzystania z komputera:</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, nauczyciele, pielęgniarka, zaproszeni goście</p>

<p style="text-align: center;">4. PRACA Z UCZNIEM Z WADAMI ROZWOJOWY MI</p>	<p>Praca nad wadami rozwojowymi w ogólności u dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi</p>	<p>Zajęcia wspierające rozwój: zajęcia korekcyjno-kompensacyjne, zajęcia rewalidacyjne, zajęcia wyrównawcze, zajęcia logopedyczne, pomoc w odrabianiu lekcji</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Wychowawcy, pedagog, logopeda, rodzice</p>
<p style="text-align: center;">5. PROMOWANI E ZDROWEGO STYLU ŻYCIA</p>	<p>Pobudzenie aktywności ruchowej</p> <p>Wdrażanie do zdrowego odżywiania</p> <p>Dbanie o higienę jamy ustnej</p>	<p>Udział w programie „WF z klasą”, organizowanie zajęć pozalekcyjnych konkursów, zawodów sportowych, kół zainteresowań, zielonych szkół</p> <p>Udział w programie „Owoce i warzywa”, „Szlanka mleka”, zajęcia dotyczące zdrowego odżywiania, wyjścia</p> <p>Udział w fluoryzacji</p>	<p>Cały rok</p> <p>Na początku roku szkolnego</p>	<p>Wychowawcy, nauczyciele, pedagog, rodzice, pielęgniarka</p> <p>Wychowawca klasy ,osoba z zewnątrz</p>